

Notat

Dato: 17.02.2016
Arkivsak: 2014/12154-13
Saksbehandlar: fromann

Til:	Hovudarbeidsmiljøutvalet Administrasjonsutvalet
Frå:	Fylkesrådmannen

Sjukefråvær HFK 2015 - detaljert

Samandrag

Samla sjukefråvær i Hordaland fylkeskommune var i 2015 på 6,09 prosent, ei auke frå 5,47 prosent i 2014, dvs. 11,3 prosent meir enn året før. Sjukefråværet er om lag det same i Hordaland som gjennomsnittet for fylkeskommunane i Kommunenes Sentralforbund (KS).

Eigenmeldt fråvær held seg stabilt i underkant av 0,9 prosent, om lag det same som på nasjonalt nivå. Sjukefråværet auka for begge kjønn, men prosentvis mest for menn.

Sjukefråværet har auka i alle sektorar og avdelingar, med unntak av Regionalavdelinga og Bybanen utbygging. Dei fleste stillingsgruppene har auka fråvær, og særleg er auka stor for rådgjevarar, miljøarbeidarar og pedagogar. Sjukefråværet har auka i alle aldersgrupper, men prosentvis mest i dei midtre aldersgruppene.

Statistikkgrunnlaget

Fråværstala for 2015 er henta frå analysemodulen «HR Analyse» som vart teken i bruk i juni 2014. For 2013 og tidlegare år vert det i all hovudsak nytta tidlegare publisert statistikk. Dette brotet i talserien gjer historisk samanlikning noko usikker. Tala frå 2014 og 2015 ser derimot til å vere samanliknbare, og gir eit korrekt bilete av utviklinga dei siste to åra. Tala i dette notatet er henta ut 16. februar 2016, og syner noko høgare fråværsprosentar enn notatet som vart utarbeidd til Administrasjonsutvalet ei veke tidlegare. Hovudgrunnen til ustabile fråværstal er sein registrering av sjukmeldingar.

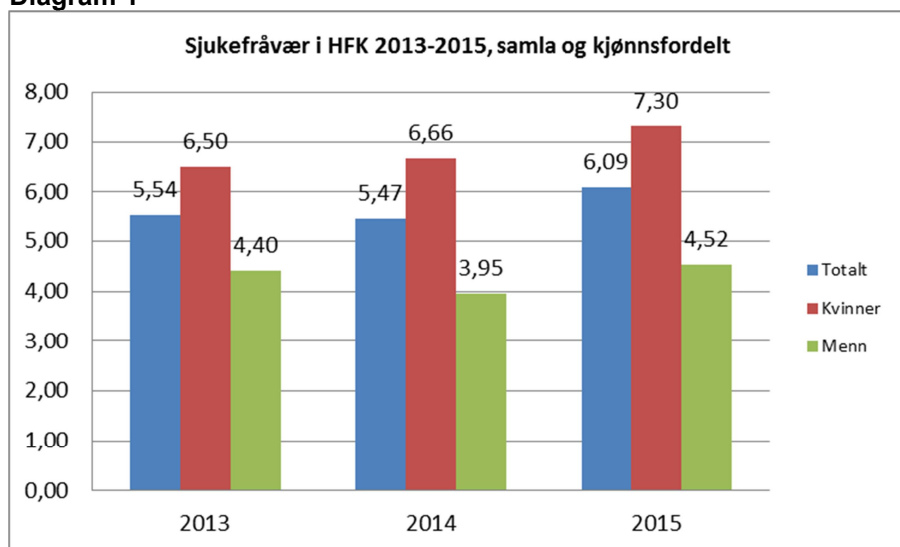
Til samanlikning med nasjonalt nivå er det henta tal frå KS. I KS sin sjukefråværsstatistikk vert vikarar og engasjementstillingar ikkje rekna med. I tillegg følgjer ikkje KS kalenderåret. KS sin statistikkmetode gir noko høgare tal enn den interne statistikken for HFK.

I 2015 vart det ein uventa stopp i den nasjonale fråværsstatistikken i regi av NAV og SSB, på grunn av omlegging av arbeidsgivar/arbeidstakar-registeret. Det er dermed ikkje lenger mogleg å samanlikne sjukefråværet på detaljnivå nasjonalt. Det er uklårt når ein greier å få den nasjonale fråværsstatistikken på plass.

Samla sjukefråvær i HFK – utvikling over tid

Det samla sjukefråværet var i 2015 på 6,09 prosent, ei auke frå 5,47 prosent i 2014. Dette utgjer ei auke på 0,62 prosentpoeng, eller 11,3 prosent. Diagram 1 viser utviklinga dei siste tre åra.

Diagram 1

Skilnaden i sjukefråvær mellom kvinner og menn er framleis tydeleg, sjølv om fråværet prosentvis auka meir for menn (14,4 prosent) enn for kvinner (9,6 prosent) siste år. Sjukefråvær for kvinner vert nærare omtalt i eit eiga avsnitt.

Diagram 2

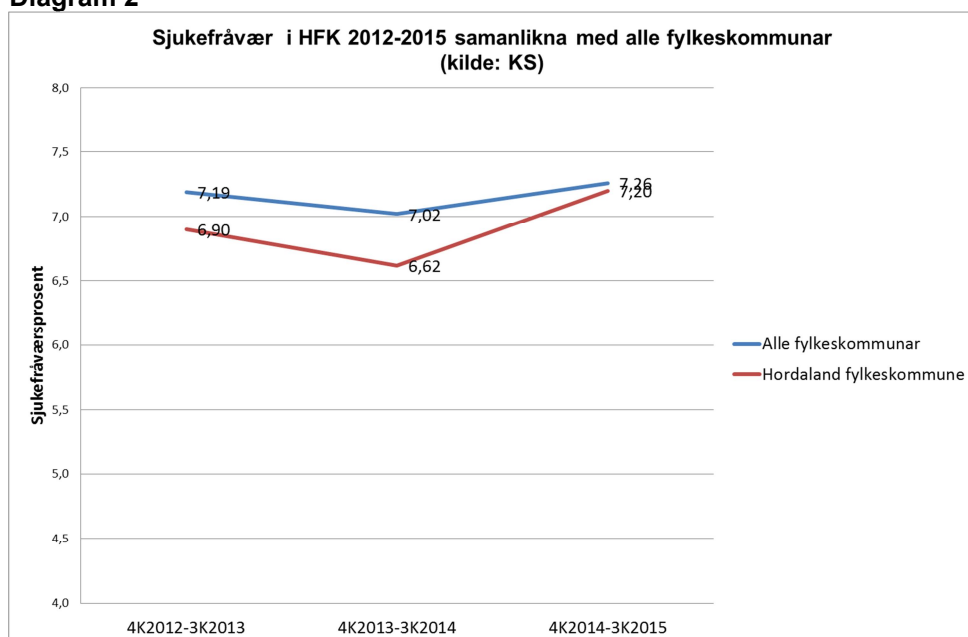
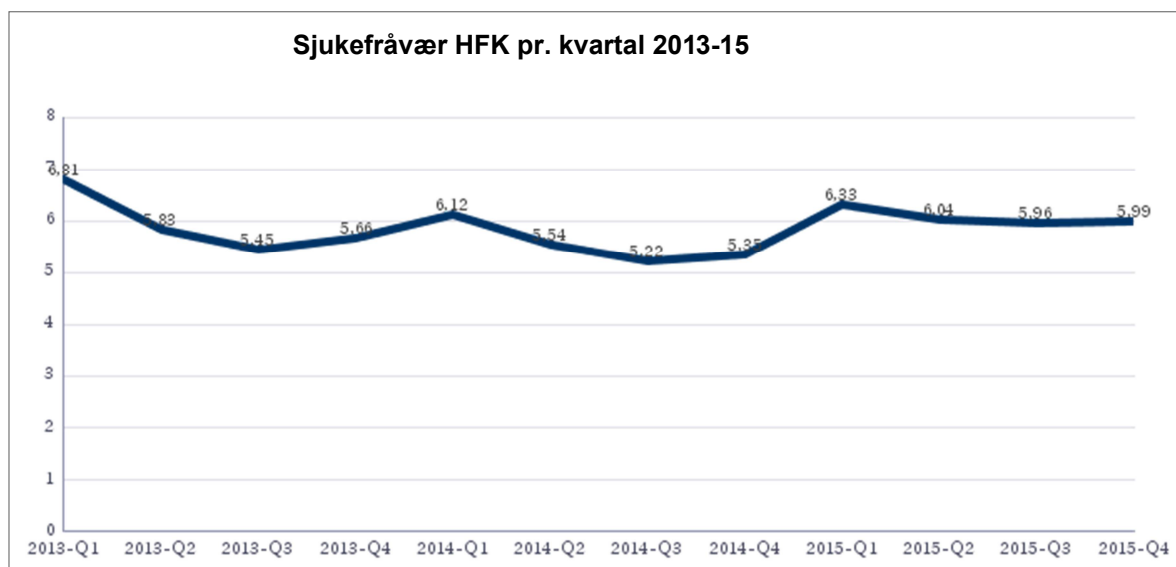

Diagram 2 viser at HFK i 2015 ligg om lag på nasjonalt gjennomsnitt for fylkeskommunar, ei endring frå det litt lågare nivået tidlegare. Som nemnt innleiingsvis er desse tala høgare enn vår interne statistikk pga. annan statistisk metode.

Utviklinga pr. kvartal vert vist i diagram 3. Mønsteret med høgast fråvær første kvartal held fram, men sesongvariasjonen er mindre utprega i 2015.

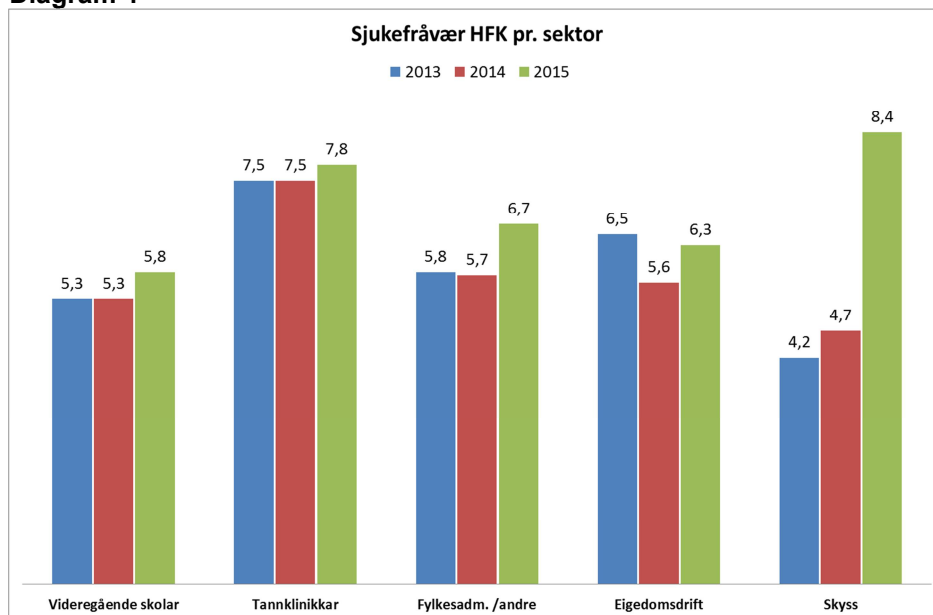
Diagram 3

Sjukefråvær fordelt på sektorar og avdelingar i HFK

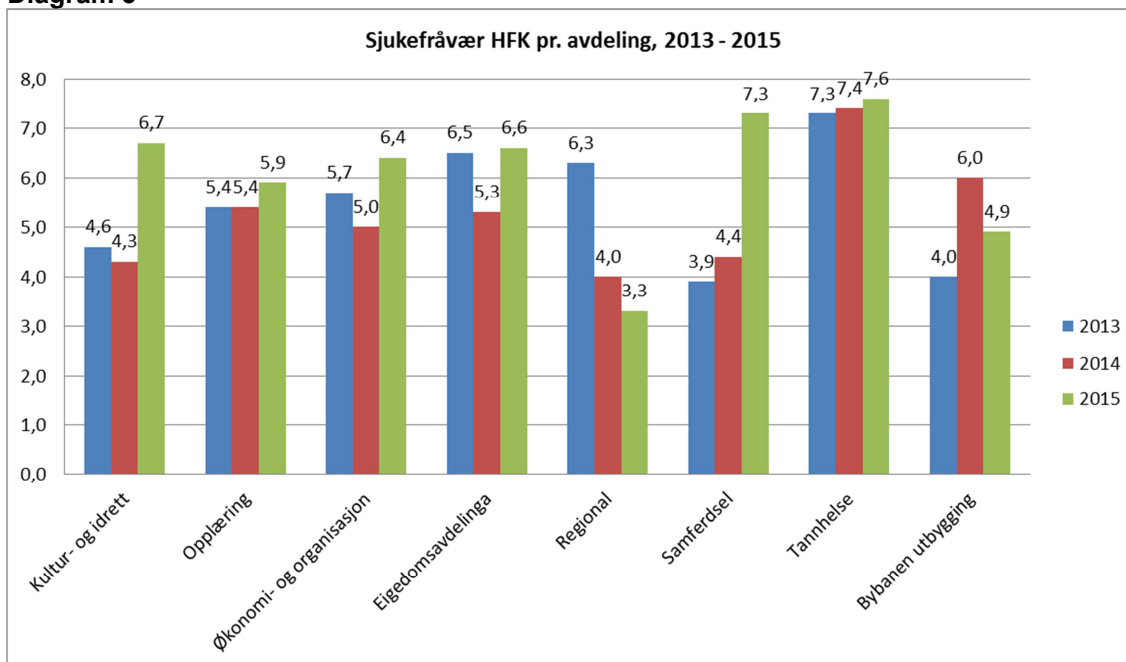
Diagram 4 viser sjukefråværet fordelt på sektorane i HFK. Fråværet har auka i alle sektorane, men mest i fylkesadministrasjonen (1,0 prosentpoeng) og Skyss (3,7 prosentpoeng). Som nemnt i tidlegare statistikk vart Skyss i byrjinga av 2015 råka av ei opphoping av langvarig sjukdom som i liten grad har samanheng med arbeidsmiljø og arbeidsbelastning, men som får stor verknad for sjukefråværsprosenten både for Skyss og for Samferdselsavdelinga. I fjerde kvartal 2015 er Skyss og Samferdselsavdelinga nede på same nivå som i 2013 og 2014.

Diagram 4

Den avdelingsvise fordelinga av sjukefråværet er vist i diagram 5. Nokre av avdelingane er små i tal tilsette, her vil ein skilde sjukefråvær kunne gi store utslag i prosent.

Diagram 5

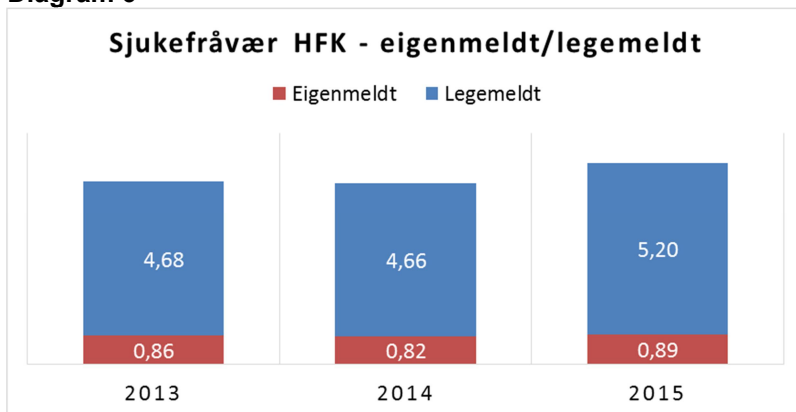

NB! Tala for dei to nye avdelingane (Økonomi- og organisasjonsavdelinga og Eigedomsavdelinga) er noko usikre, ettersom omorganiseringa midt i året førte til endra einingstilknytning for ein del tilsette.

Eigenmeldt fråvær held seg stabilt

Det eigenmeldte fråværet har vore jamt i underkant av 0,9 prosent dei siste åra, medan det legemeldte fråværet auka markant i 2015, sjå diagram 6.

Diagram 6

Kvinner har høgare fråvær enn menn

Kvinnene i fylkeskommunen hadde i 2015 62 prosent høgare fråvær enn menn, jf diagram 1. Skilnaden er noko mindre enn i 2014 (69 prosent). Skilnaden samsvarar med nasjonal statistikk. Forskjellen går att i nesten heile organisasjonen, med unntak av Regionalavdelinga og Kultur- og idrettsavdelinga. Dette er relativt små avdelingar der ein skal vere varsam med tolking av statistikken, men det kan vere grunnlag for å sjå på årsaker til at kvinnene her har relativt lågt sjukefråvær, og om det er noko å lære av for andre einingar i HFK.

Det er framleis slik at kjønsskilnaden til dels heng saman med sjukdom knytt til svangerskap og fødsel, men også syner seg for kvinner over fertil alder. I 2015 hadde kvinner over 50 år 57 prosent høgare fråvær

enn menn i same aldersgruppe. I eit folkehelseperspektiv er det kjent at tilsette med høgare utdanning har betre helse og lågare sjukefråvær enn dei med lågare utdanning. Når det gjeld kjønnskilnaden derimot så ser vi at også kvinner med høg utdanning har høgare sjukefråvær enn sine mannlege kollegaer. Til dømes hadde kvinnelege pedagogar i HFK 52 prosent høgare sjukefråvær enn mannlege pedagogar (2015). For kvinnelege leiarar er skilnaden redusert til 36 prosent.

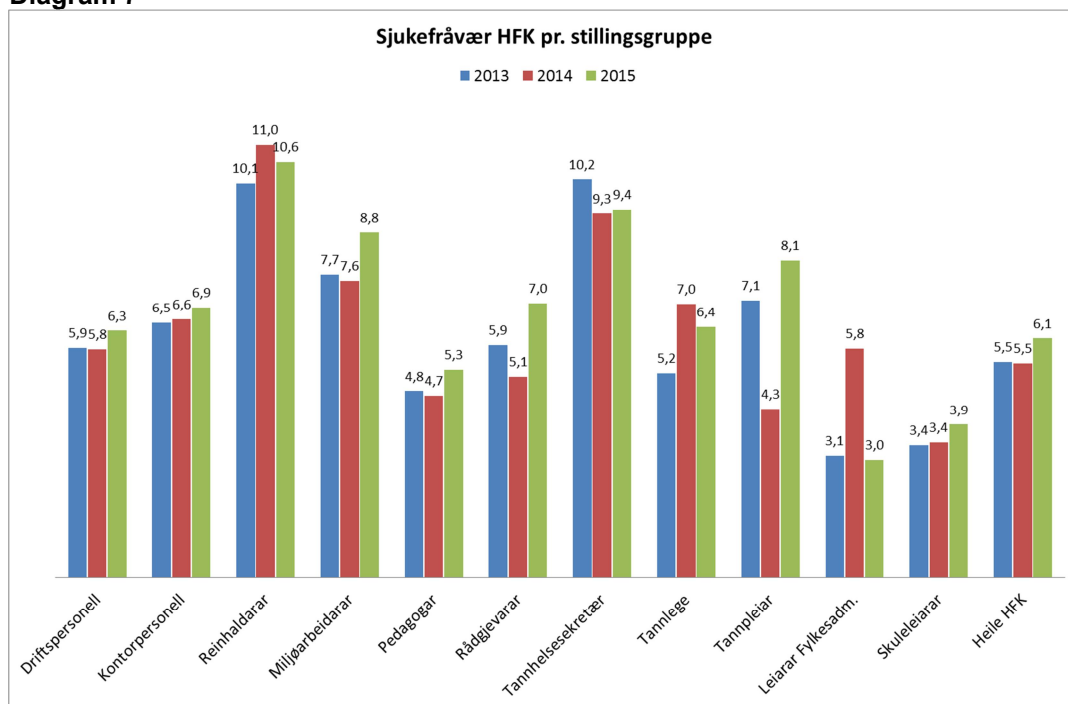
Fråvær fordelt på stillingsgrupper

Diagram 7 viser sjukefråværet fordelt på stillingsgrupper. Nokre av desse gruppene inneheld relativt få tilsette, slik at ein skilde fråvær kan gi store prosentvise utslag.

Følgjande kan vere verdt å merke seg:

- Dei fleste stillingsgruppene har auka fråvær, med unntak av reinhaldarar, tannlegar og leiarar i fylkesadministrasjonen.
- Pedagogar har hatt ei markant auke i sjukefråværet, noko som slår tungt inn i statistikken pga. storleiken til denne gruppa.
- Rådgjevarar, miljøarbeidarar, pedagogar og skuleleiarar har størst auke det siste året.
- Reinhaldarar og tannhelsesekretærar har framleis høgast sjukefråvær i HFK.

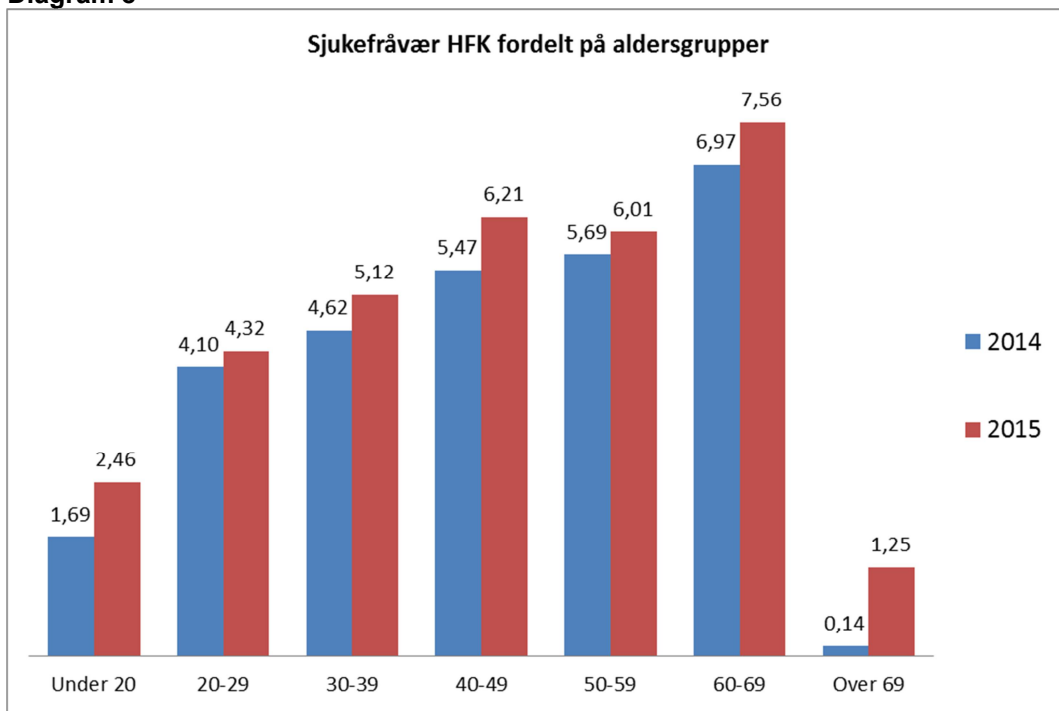
Diagram 7

Aldersfordeling av sjukefråværet

Normalt er korttidsfråværet størst blant dei unge, medan langtidsfråvær aukar med alderen. Diagram 8 viser aldersfordelinga av sjukefråværet i HFK dei to siste åra. Sjukefråværet har auka i alle aldersgruppene. Størst prosentvis auke har vi hatt i gruppene 30-39 år og 40-49 år (bortsett frå gruppa 69+, som er såpass lita at det ikkje gir meining å rekne aukinga i prosent). Det er altså ikkje grunnlag for å konkludere med at auka sjukefråvær i 2015 skuldast dei mange seniorane i HFK. Samstundes viser diagrammet at fråværet er størst for aldersgruppa 60+, i tråd med generell tendens i arbeidslivet. Noko av forklaringa ligg i at ein del arbeidstakarar i denne aldersgruppa avsluttar yrkeskarrieren sin med eit års sjukmelding pga. alvorlige eller kroniske helseplagar.

Diagram 8

Målsetting for sjukefråværsutviklinga – moglege tiltak

Gjeldande mål for fylkeskommunen er at ein ønskjer eit nærvær på minst 95 prosent, dvs. at sjukefråværet ikkje skal overstige 5,0 prosent.

Alle avdelingar i fylkeskommunen har sett eigne mål for sjukefråværsutviklinga. Dei fleste avdelingane har valt det same som det overordna målet om 95,0 prosent nærvær, medan Regionalavdelinga og Eigedomsavdelinga har sett som mål 96,0 prosent nærvær innan 2018. For Tannhelsetenesta er nærværs målet sett til 92,5 for 2015, og til 94 prosent innan 2018.

Med auka sjukefråvær i 2015 er det all grunn til å sjå nærare på korleis ein kan førebygge og redusere fråværet.

Tannhelsetenesta har allereie inngått eit samarbeid med NAV Arbeidslivssenter om eit pilotprosjekt for gravide arbeidstakarar, med tanke på å redusere sjukmeldingar for denne gruppa.

Fylkesrådmannen vil følgje opp fråværsutviklinga med fylkesdirektørane, og etterspørje kva for tiltak som er sett i verk eller vert vurdert.